

واژه‌ای چند (از) آذربدمارسپندان

«واژه‌ای چند از آذربدمارسپندان»، سخن‌نیست

پند آمیز و اندرزهایست منسوب به آذربدمارسپندان،
اندرزبد و موبید بزرگ زمان شاپور دوم ساسانی ،
که در هنگام مرگ بجهانیان گفته و آموخته است .
این متن دارای تقریباً ۱۲۷۰ کلمه در ۱۷۲
سطر، و جزء متون پهلوی (ج ۲) چاپ دستور مینوچهر
جاماسب اسانا است (صفحات ۱۴۴-۱۵۳) که آنهم
از روی مجموعه MK که بسال ۱۳۲۲ میلادی بدست
مهر آبان کیخسرو نامی رونویس شده ، تهیه گشته
است ؛ و در میان متنهای « پیمان کدخدائی »
و « داروی خرسندی » (patmān i katak xatāih)
و (dāruk i xunsandīh) جای دارد .

این متن را در سال ۱۹۳۰ سهراب کاووس‌جمی
دستور مهرجی رانا بانگلیسی و گجراتی ترجمه کرده
و آوانوشتی از آن نیز داده است^۱ و پس از او در
۱۹۵۶ R. C. Zaehner ترجمه این متن را بانگلیسی
در کتابش بنام « تعالیم مغان » آورده است^۲
درینجامتن پهلوی و حواشی آن که عیناً از روی متن

۱ - Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp-Asana: The Pahlavi Texts; Bombay, 1913.

۲ - Sohrab Kavasji Dastur Meherji Rana : Denā vājak i aichand i Atropāt Māraspandān ; Bombay , 1930 .

۳ - The Teaching of the Magi ; London, 1956 .

جاماسب اسانا عکس برداری شده و ترجمه فارسی و
یادداشت‌های لازم از نظر خوانندگان میگذرد. امید
است که سودمند باشد.

برای اطلاع بیشتری رجوع شود به مقدمه متون
پهلوی چاپ جاماسب اسانا. ج ۲ و مقاله West در
Grund. d. Iran. pilo].

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

କୁ ॥୧

ନାମାତପଦିକ । ଜୀବାଳ୍ମୀକିରଣ୍ଡା^୧
ନାମାତପଦିକ । ନାମାତପଦିକ । ନାମାତପଦିକ ।
ନାମାତପଦିକ । ନାମାତପଦିକ । ନାମାତପଦିକ ।

କଥାକ କଥାକ କଥାକ । କଥାକ । ୧୫
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୧୬
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୧୭
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୧୮
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୧୯
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୨୦
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୨୧
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୨୨
କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । କଥାକ । ୨୩

ନାମାତପଦିକ । ନାମାତପଦିକ ।

1-2 These 8 lines forming the last 10 lines of MK fol. 145 b are repeated on fol. 146 a; JJ also repeats them; the variants and omissions in the repetition are marked MK_r, JJ_r. 3-4 MK, JJ om. 5 MK, JJ କଥାକାନ୍ତରେ. 6-7 MK_r, JJ_r om. 8 JJ କଥାକା. 9 MK, JJ କଥାକାନ୍ତରେ. 10 JJ କଥାକା; JJ_r କଥାକା. 11 JJ_r କଥାକା. 12 MK torn; JJ କଥାକା. 13 MK, DP କଥାକା. 14 MK torn; JJ omits.

- ۱۱۵ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ ۱۶۰ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۷ سُبْرَةٌ هَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۶۱ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۶۲ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۸ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۶۳ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۶۴ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۹ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۶۵ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۶۶ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۰ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۶۷ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۶۸ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۱ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۶۹ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۲ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۷۰ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۷۱ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۳ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۷۲ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۴ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۷۳ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ
- ۱۵ هَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ وَهَذِهِ لِنَحْنٍ ۱۷۴ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ . ۱۷۵ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ وَسِعَاتٍ

15 JJ - سوس، 16 DP prefixes ، 17 MK لـ، 18 MK، JJ

۱۹ هـ. 20 JJ ... 21 MK torn; JJ هـ. 22 DP adds ، 23 DP ...، 24 MK torn; JJ omits ، and adds هـ.

25 JJ adds هـ. 26 MK, JJ om. هـ. 27 MK, JJ ...، 28 DP هـ.

۱۱۶۴ ایڈاوو + سوائٹ + نیشنال ۱۹۸۶ + اڈیشنل آف

॥ ୧୦ ॥ କରିବାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ॥ ୧୧ ॥

بَلْ عَذَلَ سُرُّهُ أَنَّهُ لَا يَوْمًا
لَا يَنْهَاكُ عَنْ مُسْكِنٍ لَا يَوْمًا

॥୪ କରିବାକୁ ହାତରେ ଦିଲାନ୍ତିରେ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ ହାତରେ ଦିଲାନ୍ତିରେ କରିବାକୁ

29 JJ omits. 30 MK torn; JJ ~~வாய்மை~~. 31 MK, JJ prefix *t.*
32 MK torn; JJ ~~வ.~~. 33 MK, DP ~~பொறுப்பு~~. 34 DP ~~வேறுபடும்~~.
35 JJ adds ~~என்~~. 36 MK torn; JJ omits. 37 DP ~~ஏன்~~.
38 MK torn; JJ ~~ஏன்~~.

۱۶۷ آپا لیلکا ۰ ۱۲۸ ۰ ۴۷ ۰ سے اپنے ۰
 ۱۶۸ ۱۹۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا
 ۱۶۹ ۰ ۴۸ ۰ مکا ۰ تسلیم ۰ کو ۰ آپا ۰ اے لیلکا
 ۱۷۰ ۰ ۴۹ ۰ ۰ ۵۰ ۰ آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۷۱ ۰ ۵۱ ۰ اے لیلکا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰ نہ
 ۱۷۲ ۰ ۵۲ ۰ وہیں ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۷۳ ۰ ۵۳ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۷۴ ۰ ۵۴ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰ نہ
 ۱۷۵ ۰ ۵۵ ۰ ۰ ۵۶ ۰ اے لیلکا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۷۶ ۰ ۵۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰ نہ
 ۱۷۷ ۰ ۵۸ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۷۸ ۰ ۵۹ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰ نہ
 ۱۷۹ ۰ ۶۰ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۰ ۰ ۶۱ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۱ ۰ ۶۲ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۲ ۰ ۶۳ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۳ ۰ ۶۴ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۴ ۰ ۶۵ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۵ ۰ ۶۶ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۶ ۰ ۶۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۷ ۰ ۶۸ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۸ ۰ ۶۹ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۸۹ ۰ ۷۰ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۰ ۰ ۷۱ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۱ ۰ ۷۲ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۲ ۰ ۷۳ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۳ ۰ ۷۴ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۴ ۰ ۷۵ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۵ ۰ ۷۶ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۶ ۰ ۷۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۷ ۰ ۷۸ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۸ ۰ ۷۹ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۱۹۹ ۰ ۸۰ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۰ ۰ ۸۱ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۱ ۰ ۸۲ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۲ ۰ ۸۳ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۳ ۰ ۸۴ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۴ ۰ ۸۵ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۵ ۰ ۸۶ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۶ ۰ ۸۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۷ ۰ ۸۸ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۸ ۰ ۸۹ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۰۹ ۰ ۹۰ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۰ ۰ ۹۱ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۱ ۰ ۹۲ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۲ ۰ ۹۳ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۳ ۰ ۹۴ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۴ ۰ ۹۵ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۵ ۰ ۹۶ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۶ ۰ ۹۷ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۷ ۰ ۹۸ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰
 ۲۱۸ ۰ ۹۹ ۰ آپا ۰ تسلیم ۰ کو آپا ۰ اے لیلکا ۰

39 MK آپا ; JJ آپا. 40 MK, JJ add ۳۶. 41 MK,

JJ رسم. 42 JJ ۳۶. 43 MK, JJ om. 44 MK omits. 45 MK

torn; DP ~. 46 JJ آپا۔ 47 MK torn; JJ omits ~. 48 JJ

گریز. 49 MK, JJ om. 50 JJ adds ~. 51 JJ omits.

<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۵۸</p> <p>۱۵۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>
<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>	<p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p>

49 MK, JJ om. 51 JJ omits. 52 JJ ۱۴۹۰۰۰. 53 MK,
JJ ۱۴۹۰۰۰. 54 DP ۱۴۹۰۰۰. 55 JJ ۱۴۹۰۰. 56 DP ۱۴۹۰۰.
57 JJ ۱۴۹۰۰; DP ۱۴۹۰۰. 58 MK torn; JJ ۱۴۹۰۰. 59 MK
torn; JJ omits. 60 JJ ۱۴۹۰۰. 61 JJ ۱۴۹۰۰. 62 JJ ۱۴۹۰۰. 63 MK,
JJ ۱۴۹۰۰. 64 MK ۱۴۹۰۰.

- ۴۹ ایووا ۷ سوچا ۷ ۷ آریل ۷ آریل ۷
- ۵۰ ایا ۷ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۱ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۲ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۳ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۴ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۵ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۶ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۷ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۸ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۵۹ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۰ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۱ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۲ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۳ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۴ واس ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷ ۷ واس ۷
- ۶۵ MK, JJ om. 66 JJ ۷۰۰. 67 JJ ۷. 68 JJ omits.
69 MK, JJ ۷۰۰. 70 MK, JJ ۷. 71 DP ۷۰۰.
- 72 MK torn; JJ ۷۰۰. 73 MK, DP ۷۰۰. 74 JJ ۷۰۰.
- 75 MK, JJ ۷۰۰. 76 JJ ۷۰۰. 77 MK torn; JJ ۷۰۰. 78 DP
prefixes. 79-80 MK, JJ om.

۱۵ ۱۹۸۷ ۷ ۱۹۸۸ ۱۹۸۹ ۷ ۱۹۸۰ ۷ ۱۹۸۱ ۷ ۱۹۸۲ ۷ ۱۹۸۳

۰۴
۰۰
۰۱
۰۲
۰۳
۰۴
۰۵
۰۶
۰۷
۰۸
۰۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳

81 JJ ۱۹۸۱ ۷. 82 JJ ۱۹۸۲ ۷. 83 JJ ۱۹۸۳ ۷. 84 MK ۱۹۸۴.

85 JJ ۱۹۸۵. 86 DP ۱۹۸۶. 87 JJ ۱۹۸۷. 88 DP ۱۹۸۸. 89 MK, JJ

۱۹۸۹. 90 MK torn; JJ ۱۹۸۹ ۷. 91 MK, JJ add ۷. 92 MK,

JJ om. 93 JJ ۱۹۸۹ ۷.

- ۱۵۱ ایں اپنے کا ہے ۱۱۷۶ میں
۱۵۲ ۹۴۵ تھا ۹۶ ۱۱۸۶ میں ۱۱۹۶
وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۳ ۹۷ ۹۸۵ تھے ۱۱۸۷ میں ۱۱۹۶
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۴ ۱۱۸۸ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۵ ۱۱۸۹ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۶ ۱۱۹۰ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۷ ۱۱۹۱ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۸ ۱۱۹۲ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۵۹ ۱۱۹۳ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۰ ۱۱۹۴ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۱ ۱۱۹۵ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۲ ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۳ ۱۱۹۷ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۴ ۱۱۹۸ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۵ ۱۱۹۹ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۶ ۱۱۱۰ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۷ ۱۱۱۱ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۸ ۱۱۱۲ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۶۹ ۱۱۱۳ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۰ ۱۱۱۴ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۱ ۱۱۱۵ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۲ ۱۱۱۶ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۳ ۱۱۱۷ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۴ ۱۱۱۸ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۵ ۱۱۱۹ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۶ ۱۱۱۰ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۷ ۱۱۱۱ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۸ ۱۱۱۲ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۷۹ ۱۱۱۳ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶
۱۸۰ ۱۱۱۴ میں ۱۱۹۶ میں ۱۱۹۷
کہ وہ سوچتے ہیں کہ وہ ایسے ۱۱۸۶

94-95 JJ omits; MK is torn, but there is not enough space for the omission. 96 JJ prefixes و; MK torn. 97 MK torn; JJ و. 98 JJ کے. 99 DP adds کے. 100 MK کے.
1 JJ کے. 2 MK, JJ کے. 3 DP omits; JJ کے. 4 MK, JJ کے. 5 MK, JJ کے. 6 MK کے; in JJ کے is added below it. 7 JJ و. 8 MK, JJ کے.

۱۵۳ اَهْوَا وَ سَعَادٌ وَ سُرْعَةٌ اَذْكَرْ ۱۹ ۱۶ سَدَرٌ يَعْ سَدَرٌ سَدَرٌ اَذْكَرْ ۱۷ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۱۸ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۱۹ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۲۰ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۲۱ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۲۲ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ ۲۳ سَمِيلٌ وَ سَمِيلٌ مُهْسِلٌ وَ سَمِيلٌ اَذْكَرْ
--

9 MK 脱. 10 MK torn; DP 脱。11 JJ 脱 12 JJ
脫。13 MK, JJ om. 14 JJ 脱。15 MK, JJ 脱。16 JJ
脫。17 DP, JJ 脱。18 DP omits. 19 MK torn;
JJ 脱。20 JJ 脱。21 MK 脱 with 与 above : JJ
脱 with 与 above 。22 MK 脱; JJ 脱。23 MK,
JJ 脱。24 JJ 脱。25 JJ 脱; MK torn.

۱۵۳ سپاٹ ۷ ملکاٹ ۷ ایڈیٹر ۷

v1 ۷۵ نک کھڑاں ۷ سوچ ۷ کھڑاں ۷ ۷۵

v2 ۷۶ پے ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ ۷۵

v3 ۷۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v4 ۷۸ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v5 ۷۹ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v6 ۷۱ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v7 ۷۲ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v8 ۷۳ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v9 ۷۴ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

v10 ۷۵ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ ۷ سوچ

²⁶ JJ ۷, ²⁷ MK, JJ add ۷, ²⁸ MK, JJ om. ²⁹ JJ ۷۰۰.

پڑيشکاو علوم انسانی و مطالعات فرنگی

پرنسپل جامع علوم انسانی

واژه‌ای چند [از] آذربدیار سپندان

۱- این واژه‌ای چند (است از) آذربدیار سپندان (که) اندر هنگام در گذشت به جهانیان گفت و آموخت^۱ که : بیم دارید و بخاطر بسیارید^۲ و کار بندید : انبار مکنید کیتان نیاز بر نرسد ، چه انبار^۳ نیاز کم نرسد . ۲- تنها انبار (کردن) پارسائی خوبست ، کوشید و کار و کرفه (کنید) چه تنها چیزی که بدانبار داشتن شاید ، پارسائی است .

۳- کین به اندیشه مدارید کیتان دشمنان بر نخیزند . ۴- و بینگرد که از ، دشمن به کین کشتن^۴ ، چه ریش و زیان و نابودی^۵ شاید بر آمدن ؟ کین اندر دل خویش گوارید و دشمن به کین مکشید^۶ چه پیداست که انکو کمترین کین را فراموش کند اورا به پل چینمود^(۷) از بزرگترین بیم بر هانند .

۵- اندر پیشاماری و پساماری^۸ سخن براستی گوی که بدادستان نجات دهنده تر^۹ بود . ۶- چه پیداست که مرد به گواهی راست دادن پارسا بود ، و دروند بود او که گواهی راست^{۱۰} ندهد .

۷- باندازه خورید^{۱۱} تا دیرپایی باشید ؟ ۸- چه باندازه خوری^{۱۲} ، به تن

۱- متن = *câst* = آموخت . ۲- متن = *pat daxlak dârit* .
۳- جمله آشته است و بایستی کلماتی از آن افتداد باشد ، ظاهراً جمله چنین معنی باید داشته باشد : چون انبار کنید نه خود خورید و نه بمردم دهید و ازینرو بشما نیاز کمتر نرسد ؛ گوئی یادآور این ضرب العلل شبرازی است : نه خود خوری نه کس دهی ، گدنه کنی بسگ دهی .

۴- متن = زدن = کشتن . ۵- متن = *awin butakih* . ۶- متن = مزندید
دشمن به کین . ۷- متن = *eydwtig* .

۸- دردعوی ، چه شاکی باشی چه مشتکی عنه ؟ پیشامار = دادخواه یا «خواهان» پسامار = «خوانده» و بداد خوانده شده . ۹- متن = *buxtaktar* : ۱۰- متن = او که دارد و ندهد ؛ باید واژه‌هایی از متن افتداد باشد .

۱۱- متن = *patmân xvarişnih* . ۱۲- متن = *patmân xvarişn* .

- نیک است و باندازه گوئی ^{۱۳}، به روان . ۹- و نیز اندک . خواسته‌ترین ^{۱۴} هر دچون خیم معتدل ^{۱۵} (داشته باشد) توانگر است . اندازه (= اعتدال) به روان بیش کن تا به شکم ، ۱۰- چه هر دشکم - آثار بیشتر آشفته روان بود .
- ۱۱- زن از پیوند خویش کنید کیتان پیونددورتر (درود) ۱۲- چه (تباهی) این از بزرگترین آشوب و کین و زیانی که به آفریدگان هوزمزد آمده (است) ، بیشتر بود که دخت خویش (بزنی به پسر دیگر کسان) بدنهند و پسر خویش را دخت کسان بزنی خواهند، تادوده تباہ شود ^{۱۶}
- ۱۳- از گوشت گاو و گوسفندان خوردن سخت پهربیز کنید کیتان ایدر و آنجا ^{۱۷} آمار سخت بود ، ۱۴- چه مردی که گوشت گاو و گوسفند خورده است، دست اندر گناه دارد . گناه در آنچه اندیشد و گوید و کند ، ۱۵- و چون^{۱۸} خورید ، دست اندر گناه دارید ، حتی اگر به دیگر جای، اشتری را ، مردی (دیگر) به کشد (و شما از آن خورید) ، ایدون بود کش به دست خویش کشته باشید .
- ۱۶- کاروانیان پذیر باشید ^{۱۹}، کیتان ایدر و آنجا ^{۲۰} بهتر پذیرند . ۱۷- چه آنکه دهد ستاند و سودی هم (از آن برد) . در مهمانی آنجا نشینید کیتان نشانند

· andak xvâstaktom = ۱۴- متن = patmân gubišnih = ۱۳- متن

· patmân xêm == ۱۵- متن

· bê vnaqêt = ۱۶- متن

۱۷- اینجهان و آنجهان . ۱۸- کلمه ناخواناست ؟ متن = mtwkek ، شاید

بتوان قسمت اخیر کلمه را گزک gazak - خواند ، یعنی « هرچه بدان تغییر ذاته کشند در شراب » و « چیزی که بعد از شراب خورند » (نک . برهان و حاشیه آن بتصریح استاد معین) و رویهم شاید بتوان *maðgazak* = می گر ک ، و *iba* = اقمه دوستی، تکه‌ای که از سر مهر گرفته بهم بدنهند و یا بدھان هم بگذارند (؟) ، خواند .

۱۹- از کاروانیان پذیر افی کنید ؟ شاید واژه « کاروانیان » در اصل kârdâkân (= مسافر) بوده است (نک . درخت آسودیک بند ۱۸ ، متنون پهلوی ج ۲ ، جاماسپ اسانا ، ص ۱۱۰) و در هر دو صورت درست است . ۲۰- متن = خورن .

چه گاه مه آنجا (ست) که مرد بیه ، نشیند^{۲۱}

۱۸- جاها مکوشید، چه مردیکه برای جاه کوشد، بیشتر آشفته روان بود.

۱۹- به کرفه همداستان (باشید) و به گناه همداستان (نباشید)^{۲۲}، به نیکی

سپاسدار و به زشتی^{۲۳} خرسند، واژدشمن دور (باشید) به (کار) کرفه گزندی (مرسانید)^{۲۴} و بیدی یار مباشید^{۲۵}.

۲۰- چون (تان) سخت ترین چیز رسد به یزدان و دین به گمان مباشید.^{۲۶}

۲۱- نه بسیار شاد باشید چو نتان نیکی (فرا) رسد ، ۲۲- (و) نه بسیار

اندوهگین باشید چو نتان بدی فرا رسد^{۲۷}

۲۳- به زشتی خرسند و به پریشانی بادردار (باشید) ، به زندگی گستاخ مباشید بلکه به کنش نیک گستاخ باشید . ۲۴- چه نیکوکاران را کنش خویش داور و بدکاران را آن خویش همال ۲۵- [چه] از اندیشه و گفتار و کردار ، کردار سر آمد^{۲۹} (است).

۲۶- چه به من، آذربدمارسپندان! آسیب و گزندی نبود که پیش آید (مگر) آنکه شش گونه رامش ازش پذیرم؛ ۲۷- نخستین شادمانیم^{۳۰} اینکه گزندم (هم)ین (است که بمن فراز آمده است) ، چه ازین بدتر (نیز) تواند بودن . ۲۸- دیگر اینکه گزندم به روان (نیامد) ، بلکه به تن آمد ، چه به تن بهتر تواند گذشتن که به روان . ۲۹- سدیگر اینکه از آسیبهای که مرا باید

۲۱- سنج ، شرف المکان بالملکین .

۲۲- متن = jut - dâastân = جدا دادستان ، ناهمداستان ، سنج پوریوتکیشان

بند ۳۵ . ۲۳- متن = pat kərfak nê vzandkâr = patiyârak . ۲۴- متن = به کرفه ناگزندکار (باشید) . ۲۵- سنج . پوریوتکیشان بند ۳۵ .

۲۶- شک مکنید . ۲۷- متن = بررسد .

۲۸- متن ، منشنان و گوشنان و کشننان . ۲۹- متن = pahlumtar = apâtihâ . ۳۰- متن =

- فرا رسد^{۳۱}، یکی گذشت . ۳۰ - چهارم شادمانی که مرا پیش آید اینکه : من مردی آنچنان نیکم که اهریمن گجسته^{۳۲} دروند و دیوان ، بهی مرا ، این گزند به تن من کردند . ۳۱ - پنجم اینکه هر که بدی کند و گزند (رساند) ، به خود یا به فرزندزاد (ش باز) رسد و (چون) آن (گزند) بمن (فراز) آمد به فرزندان من نرسد . ۳۲ - ششم اینکه اهریمن دروند و دیوان هر گزند (و آزاری) که دهنده ، برای افرید گان هورمزداداشته اند ، و آن (گزند) که به من (فراز) آمد از گنج اهریمن کاست و آنرا به به (دین) دیگری روا داشتن^{۳۳} نتوان .
- ۳۳ - از بدچشمی و خودپرستی و دشمنی . بهان و خشم و آزو ری و دشیادی و دروغ سخت پهربنیزید ، کیتان تن بدنام و روان دروند نبود .
- ۳۴ - به بدان بدی مکنید^{۳۴} چه بدی او ، خود ، از کردار خویش (بدو) رسد .
- ۳۵ - برای پیروزی (؟) بر بدان ، نیرومندی بهی را بیلد و نشان دارید .
- ۳۶ - که بود که به بدان پیوست و بفرجام پشیمان نبود ؟
- ۳۷ - بهی کن چه بهی به . نیک است بهی چونکه بدان نیز بهی را ستایند . ۳۸ - هر چه دانید که خوب (است) کنید و هر چه دانید که نه خوب (است) مکنید . ۳۹ - هر چه تان به خویشن نه نیک آید^{۳۵} با دیگر کس مکنید .
- ۴۰ - بر روان گله کردن خوار مدارید^{۳۶} .
- ۴۱ - یک نامه دارید (ای) مردمان!^{۳۷} منگرید به هردو کامه (= کام تن و روان) ،

۳۱ - متن = *dâst estêt* . ۳۲ = ملعون . ۳۳ - متن = کردن .

۳۴ - متن = میندازید ۳۵ - متن = *sahêt*

۳۶ - معنای این جمله مفهوم نشد .

۳۷ - متن = یک نامه دارد ، مردمید ؟ مقصود ازنامه باستی «نامه اعمال» مردمان باشد که طبق روایات دینی ، فرشتگان موکل ، کارهای نیک و بد آدمی دا برای پاداش و آبادافراه بر آن نویسنند . نیز ممکنست چنین ترجیمه کرد . یک نام دارید ، مردمید ، نک .

۴۲ - چه تن و روان هردو همکاهه نبودند، ۴۳ - چه تن را به تن کامگی شاید داشتن و روان را به روان کامگی.

۴۴ - به هر گاه، کین را، گناه (مکنید) بلکه به کار کرفه کردن کوشاباشید.

۴۵ - ورن (= حرص، شهوت) را، دادنیک بمهلید. ۴۶ - برای خشم از کس، بیگناهان را از (روی) ستیز^{۳۸} مزند (= مکشید).

۴۷ - کین را پیمان شکنی^{۳۹} مکنید تا به کرده خود گرفتار نشود.

۴۸ - به زنان گستاخ مشوید که به شرم و پشیمانی نرسید. ۴۹ - راز

بزنان همیشد کیتان (نچ بی بسر نبود).

۵۰ - (از) بیخردان^{۴۰} فرمان مپذیرید که به نابودی نرسید. ۵۱ - چه چهار جفت^{۴۱}

چیز مردم را بیش بکار اندرباید: خرد و همن، دیدن و دانش خواستن، توانگر و رادی

خوب گفتاری و خوب کرداری. ۵۲ - چه هنر کش خرد همراه نیست^{۴۲}

(چون) مرگ است به تن مرد؛ ۵۳ - دیدن کش دانش (خواهی) همراه نیست (چون) تن پیکری است نگاشته؛ ۵۴ - توانگری کش رادی همراه نیست

۳۸ - متن = *stiftih* < *stift* + *ih*. در فارسی ستهیدن (بکسر اول و ثانی)

و ستهیدن، یعنی لجاجت و ستیز کردن، آمده است و همچنین ستهینده و ستهنه‌گی و ستهش و ستهی و سته بکار رفته است (نک برهان و حواشی آن از استاد معین)، ستفت اسم مصدر (= پارتی) و برابر است باستهش یا ستهش؛ واژه سفت، یعنی محکم و سخت همین کامه است که در شاهنامه نیز بکار رفته است؛ Wolff; GzFSch ص ۵۳۲: نگه کرد رسم بدان سرفراز بدان چنگ سفت و رکاب دراز، فرهنگ رشیدی، ص ۸۶۵.

صیغه‌های نامبرده نیز همه از بن مضارع است و حتی مصدر رهم از همین بن، و جعلی است؛ بن

ماضی اینها باستی ستفت و مصدر، ستفتن باشد که در فارسی نو از میان رفته است.

۳۹ - متن *mitr-drueih* *mitr-drue* بجای

۴۰ - متن = *dušxratān*. ۴۱ - متن = *Zaehner* : *dwśyt*^{۴۲} این کلمه را

مردمان (= *dwśwt*) خوانده است. دو حرف اول را بخوبی میتوان «دو» خواند،

و همچنین همه را رویهم با اندک تحریفی *Juxtān*، (= جفت + آن)؛ وجود کلمه

«دو» در سر این واژه و یا تغییر لجتنی از آن به «جفت» مناسب با بقیه جمله است چه، از

چهار جفت (= هشت) چیز سخن میرود که جفت جفت نیکنند و تک تک بیفایده. میتوان

نیز پنداشت که دو واژه *juxt* و *dwśwt* در ذهن نویسنده بشکل یک کلمه و باین

ریخت درآمده باشد. ۴۲ - متن *nē apāk*.

(چون) گنجی^{۴۳} است (از) اهریمن ! ۵۵ - خوب گفتاری کش خوب کرداری همراه نیست بیدینی اشکاره است .

۵۶ - نشان بیدینان شش است : خوش خیم نمای دژخیم آوازه^{۴۴} ، نیکوکار نمای (۶) بد کردار، به کسان گزافه گوی^{۴۵} و به خود تنگdest و رادمانند، بد بخت^{۴۶} و بدشنام پاربردار، جدا پندار و جدا گفتار و جدا کردار^{۴۷}

۵۷ - سخن کش ، بویشه ، سودی همراه نیست مگوئید - مگر آنکه برای خرمی ، گوئید - و آنچه راهم که برای خرمی گوئید گاه و زمان (= زمان و مکان) را بنگرید . ۵۸ - چه پناه زبان ، خرد و بَرَتن ، فرهنگ و پاداش کرفه ، بهشت ، و برگیتی ، خوردن و دادن (است) . ۵۹ - زیرا که هر هنر به خرد و هر خرد به داش ، و هر دانش به آزمایش و هر برزش (= بلندپایگی) به خسروی (= نیکنامی) و هر کار به جهش (= بخت ، سرنوشت) و هر توانگری به خوردن و دادن و هر رامش به بی‌بیمه نیاز (دارد) .

۶۰ - نه بسیار شاد باشید چونتان نیکی (فرا) رسد و نه بسیار آند و هنگین باشید چونتان بدی (فرا) رسد ! ۶۱ - چه نیکی و بدی هردو بمردمان شاید (فراز) آمدن ۶۲ - به (هر) نیکی که روی آرد به یزدان سپاسداری کنید و یزدان و بهان را از آن بهره دهید^{۴۸} و بهیندان بهلیید، چه پاداش از آن جای که باید بیاید، خود رسد . ۶۳ - بر زمین (کشت و) ورز نیک کنید ، چه هر کس را زیش (= زیستن) و پرورش از زمین اسپندار مذاست .

۴۳ - متن = *ganjobar* = گنجور . ۴۴ - بدزخیمی مشهور .

۴۵ - متن *frâxv drucišn* = بدجهش ، بددهش نیز میتوان خواند ، و شاید بدهش را ، در مقابل متهم دشنام ، بتوان « بدگوی » ترجمه کرد ؟ کسی که نسبت بد یدیگران میدهد و در مقابل بدگویی دیگران متهم است . ۴۷ - یعنی پندار و گفتار و کردارش با یکدیگر و یا با پندار و گفتار و کردار مردم ، هم آهنگ نیست :

۴۸ - متن = کن ، کنید .

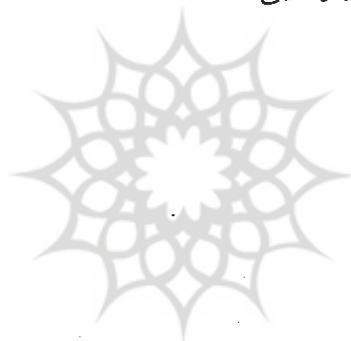
- ۶۴ - به آب و آتش و گاو و گوسفند و سگ گناه مکنید (= آزار مرسانید) کیتان راه بهشت و گر زمان (= عرش) به بستگی نرسد.
- ۶۵ - به کرفه کردن، (به روی) آنکه از دور و آنکه از نزدیک فرا رسد، در گشاده دارید، چه او که به کرفه (ثواب) کردن، در گشاده ندارد، پس اورادر بهشت و گرزمان (به روی) بینندند.
- ۶۶ - به فرهنگ خواستاری کوشاباشید چه فرهنگ اندر فرآخی پیرایه و اندر سختی پناه و اندر پریشانی دستگیر و اندر تنگی پیشه (است)^{۴۹}، ۶۷ - و چون بدانتیید، کار بندید^{۵۰}، چه بیش دانستن و کم بکار بستن^{۵۱} گناه بیشتری (دارد).
- ۶۸ - خرد (مرد) بسیار دان چون با نیکی همراه نباشد، ویر، بیدینی و خرد، بیداد گری گردد.
- ۶۹ - به هیچکس افسوس مکنید (طعنهمز نید)، چه مرد (مان) افسوسگر، افسوس بر و بد بخت و نفرین شده باشند، وایشانرا کمتر فرزندی شایسته ارتشتاری بود.^{۵۲}
- ۷۰ - هر روز برای گفتگو به انجمن بهان فراز روید؛ ۷۱ - چه کسی که گفتگو را، بیشتر بانجمن بهان فراز روید، اورا کرفه و پارسائی بیش بخشنده.^{۵۳}
- ۷۲ - هر روز سه بار اندرمان آتشان شوید، و آتش را نیایش کنید. ۷۳ - چه آنکه اندرمان آتشان بیش روید و آتش را بیش نیایش کنند، اورا خواسته و پارسائی بیش بخشنده.^{۵۴}
- ۷۴ - تن از بزه دروغ واز زن دشتن^{۵۵} و روسپی بذیر(?) دور دارید^{۵۶} و سخت پهربیزید کیتان ریش به تن و بدی به روان نرسد.
- ۷۵ - همیشه این چند گناه که به پل (چینود) شود^{۵۷} ساعتی بمهلید (و توبه
-
- ۴۹ - نک . اندرز پوریوتکیشان، بند ۴۱ و ۴۲ .. ۵۰ - متن = کار ازش کن . ۵۱ - متن = وروستن = گروستن = گرویدن ۵۲ - نک . اندرز پوریوتکیشان بند ۴۳ . ۵۳ - نک همو بند ۴۴ . ۵۴ - نک همو بند ۴۵ .
- ۵۵ - حافظه . ۵۶ - متن = بولید؛ واژه‌ای که به « به شیر » ترجمه شده است در متن = piminitak؛ پیم = شیر . آیا میتوان آنرا به دو شنده، ورکش کننده، اخاذ، معنی کرد؟ سنج؛ harlot in milk = Zaehner^{۵۷}. منجر در سیدن به پل برای بادافرا شود.

کنید) کنان دین ویژه هزدیستان همال نبود.^{۵۸}

۷۶- تن مر گمند (است) ، روان بین و کرفه کن چه روان (جاوید) است نه تن ، مینو (جاوید) است نه گیتی.^{۵۹} ۷۷- تن را ، آزم روان بهلهلید و مفراموشید آزم کس(ان) و فرسایش مال گیتی را^{۶۰} دل بر آن برآن چیز مبنید کنان تن به پل و روان به بادافراه رسد.^{۶۱} ۷۸- مهر کسی را ، آزم روان بهلهلید کنان بناکام بادافراه گران رسیدن^{۶۲} نباید .

انوشه روان باد آذربهمار سپندان که این اندرز کرد واين فرمان داد.

فر جامبد به درود و شادی .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پortal جامع علوم انسانی

- ۵۸- حریف = دشمن . ۵۹- سنج . پوریوتکیشان بند ۳۶ . ۶۰- نک همو، بند ۵۵ ، درینجا نیز، چون در بند یاد شده، متن = تن مر گمند ، متن = نک همو بند ۵۶ و حاشیه . ۶۱- نک همو بند ۵۷ : دل بر آن چیز مبنید، در متن = کام بر آن چیز مبرید . ۶۲- متن = گذاشت ن .